

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

29/2007

17. října 2007

ročník 92

cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde
24. října

Z obsahu:

* Jidášův komplex

* Ekumenická past

* Román Q

Poselství k 20. neděli po svaté Trojici

NEDEJ SE PŘEMOCI ZLEM

Kolikrát stojíme tvář v tvář zlu v rozpacité bezradnosti. Čtu ale: „Nedej se přemoci – přemáhej!“ Slyšíme varování, slyšíme rozkaz. Nedat se. Nikdy se nesmířit. Nežstát nečinní. Neustoupit. Navzdory síle „všudypřítomného“ zla, lidské nespravedlnosti, utrpení, hříchu. Možná navzdory minulým zkušenostem. Navzdory všeobecné lhostejnosti a

vlastnímu strachu. Navzdory falešné „křesťanské“ pokoře. Jsme zváni k boji. Vybaví se nám možná slovo o nastavení druhé tváře? Ale pozor: i kázání na hoře nás vede k aktivitě – nastavit druhou tvář, dát svůj plášť a ujit druhou milí (Mt 5,39-42). Nedej se přemoci zlem. Dnešní svět čelí zlům, se kterými si neví rady, a křesťan a církev nemůže zůstat stát stranou. Jsme zodpovědní za to, kolik prostoru zlu necháváme. Nezvykli jsme si už? Neotupěli jsme? Nevzdali jsme to? Proto se zjevil Syn Boží, aby zmařil činy ďáblů (1J 3,8). Následujeme ho. Neboť kdo se narodil z Boha, přemáhá svět (1J 5,4). A to je víc než výzva, to je nabídka, to je slib.

PŘEMÁHEJ ZLO DOBREM

Ptáme se, někdy usvědčování skutečností: Kde je ono křesťanovo vítězství? Kde je vyhlášená spravedlnost? Pak je na čase znovu si definovat nepřítel. Ne, není to můj bratr, s nímž zápasím o pravdu, není to

můj soused či nadřízený, který mi ubližuje. To jsou jen bojiště, na kterých se odehrávají skutečné bitvy - bitvy mezi dobrem a zlem, mezi svatostí a hříchem, mezi peklem a Božím královstvím v mém srdci. Zdánlivé prohry (prohry – viděno lidskýma očima) mohou být skutečným vítězstvím. Tak jako Golgota. Odmítnutí, souzení, trápení a posmívání smíme vítězit nad svým sobectvím, ješitností, ale i strachem a zoufalstvím. A tak tam, kde zdánlivě triumfuje zloba, hrubost, lež a pýcha, otvíráme dveře pro Boží království s jeho láskou, radostí a pokojem (Ř 14,17). Stejně pak i zdánlivá vítězství mohou být totální prohrou. Tam kde si „vydupeme“ lidskou spravedlnost, kde „pravda“ se ukáže, kde uhájíme své pozice, ve skutečnosti prohráváme, pokud v našem srdci své místo našly hněv, hořkost či neodpuštění.

Daniel Kuc,
kazatel sboru BJB
v Jablonci nad Nisou

Nedokončená reformace

Víra křesťanu dostačuje. Příliš-li ke Kristu svou vírou, není ti ke spáse třeba ničeho jiného. Souhlasně s tímto Lutherovým poznáním se vyslovil ještě před Lutherem teolog Jednoty českých bratří Lukáš: lidské víře však předsunul Boží milost (zásluhu Ježíše Krista a dary Ducha svatého). Víra podle Lukáše není komukoliv přístupná a dosažitelná: je darem Božím. Pokorným dává Bůh milost, pyšným se protiví. Křesťan je pro svou víru naprosto svobodný, nelze na něj vložit žádné zákony, lidské nebo andělské bez jeho souhlasu, podrobuje se jen Boží pravdě, zvěstované kázáním evangelia. Uvědomíte-li si, jak středověkému světu vévodila ve všech oblastech mocná a hrozná církev - impérium s viditelným úřadem a viditelnou hlavou - pocítíte, jak revolučně působil závan svobody, k níž reformace volala kázáním Kristova evangelia celé křesťanstvo. Díky svobodě, která plyne z víry, je křesťan osvobozen od skutkařských povinností i od viditelného církevního úřadu a jeho viditelné hlavy. Tatáž svoboda jej osvobozuje od něho samého, od jeho skutků: opírá se o to, co je mimo něho, o Boží sliby a jeho pravdu. Reformační návrat k samému Bohu a jeho pravdě pomohl křesťanské víře vyčistit všechny oblasti života a světa od svatosti, kterou se neprávem ozdobily a byly pak chápány jako posvátné. Bůh je jiný než svět, který stvořil. Je svatý. Je také jiný než všechno to, co člověk na světě postavil. Nic z toho není svaté, posvátné, nedotknutelné. Všechno je světské.

Sekularizace - zesvětštění je jedním z neočekávaných důsledků reformace, nebylo naplánováno, vzešlo posléze z biblického poznání reformátorů, že jen Bůh je svatý a pak už nic a nikdo nemá právo na posvátnost a nedotknutelnost. Zesvětštění všeho posvátného vrátí-

lo člověku dospělost: příroda a dějiny svou domnělou posvátností už mu nesvazují ruce a mysl, naopak neodkladně jej zvou, aby se v nich angažoval svou vírou a láskou, svou službou, rozhodováním a vynalézavostí. Jednání, život křesťana, nabývá

Dokončení na str. 4

AKTUALITA

Antimisijní prostředí

Pokud se podíváte na etický kodex České televize či rozhlasu, zjistíte, že obvykle není dovoleno ve veřejnoprávním sdělovacím prostředku šířit jakékoliv náboženství či politickou ideologii. Jinými slovy není přípustné někoho manipulovat tak, aby se stal členem nějaké církve či strany. Toto myšlení se však netýká jen médií, ale i firemní kultury a možná i společnosti obecně. Všimněte si, s jakou úzkostí se různé instituce snaží, aby se byť jen náznakem nedotkly přesvědčení jednotlivců. Například, i kdyby se čistě teoreticky našlo na některé neteologické škole 99 % věřících studentů, tak by se kvůli tomu jednomu procentu měli zdržet náboženských projevů. Stejně tak v po-máhajících profesích a v sociálních službách je misie nepřipustná a dokonce se zdá, že svůj evangelizační náboj ztrácejí i církevní charity a diakonie a možná i sbory samotné. Vždyť, kdy naposledy jste viděli kázat faráře nebo pastora mimo zdi kostela?

Pravda, situace ještě není tak vážná. Zatím nepotřebujeme od lidí písemný souhlas s tím, abychom jim o Ježíši mohli říci. Noví věřící také nemusí podávat vysvětlení, nehrozí jim vyhazov z práce, nepřijetí na vysokou apod. Jen mi je trochu líto, že právní prostředí svým způsobem ve snaze ochránit jedny omezuje druhé. Představte si to riziko pomodlit se před pracovní poradou. Co kdyby to dal někdo k soudu? Nedávno jsem však narazil na druhý extrém. Procházel jsem Spálenou ulicí v centru Prahy, kde jsem navštívil arabský bufet. Lidé jedli a jako by se nechumelilo pouštěli jim k tomu z televize muslimského imáma, který mumlal nějaké texty z Koránu. Nikomu to nevadilo, nikdo si nestěžoval a někdo si třeba vychutnával příjemnou zvukovou kulisu. Napadlo mě, co by to asi udělalo s davem v hypermarketu, kdyby jim k jídlu pouštěli stále dokola latinsky "Otče náš". Domníváte se, že by to prošlo bez povšimnutí?

Ivo Kraus

Hlavní sál kostela Českobratrské církve evangelické ve Zlíně - viz str. 4

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Zvítězí v EU zdravý rozum?

V naší zemi – ostatně nejen v ní – je módou ledacos svádět na evropské předpisy a regulace a pohrdavě mluvit o „bruselských byrokratech“. Zažili jsme to u nás před časem s balením koblih a předpisy pro řeznické provozovny.

Jistě lze diskutovat o každém jednotlivém opatření. Konstatuji však, že regulace sama o sobě mi nevadí. Pokud EU prosazuje např. přísné emisní normy pro automobily, pak to jen vítám. Pokud nás tlačí ke zkrácení soudního jednání, rozhodně nebudu proti.

Mám ale vážné obavy z legislativy, která výrazným způsobem zasahuje nikoli do možných zisků velkých koncernů, ale do soukromí a svědomí jednotlivců.

Konkrétně mám na mysli doporučení členským státům, aby jejich parlamenty uzákonily trestnost jakéhokoli tělesného trestání dětí.

Podobné zákony už v některých zemích platí. Takové Švédsko tento zákon zavedlo již před desetiletími. Vzpomínám si, jak jsem již v osmdesátých letech četl v Newsweeku pro mne tehdy těžko uvěřitelnou zprávu o jedné zcela normální křesťanské rodině, která musela emigrovat do USA, protože jí ve Švédsku hrozilo odebrání dětí kvůli tělesným trestům. Příslušný zákon vůbec nerozlišuje mezi výchovným plácnutím a skutečným týráním.

Jistě, jedna věc je znění zákona, druhá věc je jeho praktická aplikace. Je docela dobře možné, že Češi budou rozumnější než Švédové. Bude zde ale permanentní hrozba, že místo těch, kteří děti skutečně týrají, budou postihováni lidé, kteří se snaží své děti vést k poslušnosti a zodpovědnosti.

Podobných tlaků z Bruselu se opravdu bojím. Zejména ve světle zhruba dva roky staré aféry, kdy se evropským komisařem nemohl stát italský katolík Rocco Buttiglione, a to jen pro své křesťanské názory, rozhodně nikoli radikální či extremistické. Klidu mi nedodává ani současný vývoj ve Velké Británii, kde katolické dětské domovy nedostaly požadovanou výjimku a musí nabízet děti k adopci i homosexuálním párům. Pokud se něco takového děje v Británii, považované za kolébkou demokracie – a k demokracii přece patří i právo na menšinový názor – nezbyvá než bít na poplach. Pokud regulace z Bruselu znamená i toto, raději s Bruselem opatrně.

Dan Drápal

Českokobratrská církev evangelická a Slezská církev evangelická a.v. pořádají ve dnech 20.-21. října 2007 v Českém Těšíně

**OSLAVY
400 LET OD NAROZENÍ VÝZNAMNÉHO AUTORA
EVANGELICKÝCH PÍSNÍ
PAULA GERHARDTA**

Program:

Sobota 20. října

Seminář o životě a díle Paula Gerhardta
od 10:00 hodin ve sboru ČCE Na Rozvoji

Úvodní slovo o podnětných událostech v životě P. Gerhardta (Jan Ciešlar)
Rozbor písní P. Gerhardta ve zpěvnících ČCE a SCEAV (Ladislav Moravetz)
Významní hudebníci, kteří zásadně ovlivnili tvorbu P. Gerhardta (Tadeusz Sikora)
Aktualizace života a díla P. Gerhardta pro současného křesťana (Stanislav Kaczmarczyk)

Součástí semináře bude společný zpěv písní P. Gerhardta

Moderují: Bohuslav Kokotek a Jiří Kaleta

Koncert s písněmi Paula Gerhardta
od 16:00 hodin ve sboru SCEAV Na Nivách

Zpívají tyto pěvecké sbory:

Pěvecký sbor ČCE ve Zlíně
Spojené českotěšínské sbory ČCE a SCEAV
Mužský pěvecký sbor z Golezova a Skoczova
Smíšený pěvecký sbor z Polského Těšina

Neděle 21. října

Slavnostní bohoslužby

9:00 - bohoslužba ve sboru ČCE Na Rozvoji – káže biskup SCEAV br. Stanislav Piętak
10:00 - bohoslužba ve sboru SCEAV Na Nivách – káže synodní senior ČCE br. Joel Ruml

Všichni jste srdečně zváni!

Máte-li zájem o poskytnutí ubytování a stravy v Českém Těšíně během oslav, ohlaste se ve sboru ČCE Na Rozvoji na uvedených kontaktech:
Telefon: 558 742 320, 558 745 191, e-mail: info@ccectesin.cz.

Ještě k radaru

Ať čtu jak čtu, polemice pana Vrby nerozumím.Páně Voříškův článek se dá shrnout do několika bodů:
1. Jistá učitelka měla předem utvořený názor o tom, co říkají křesťané. Odmítala jakoukoli argumentaci a mocí mermo vyvracela tvrzení, která pan farář nikdy nevyřkl. Nic platné, žádný argument nezabral. Dotyčná učitelka měla předem hotový názor, že přece farář musí popírat vědu.
2. Ti lidé, kteří odmítají radar proto, že poškozuje zdraví taktéž patří mezi lidi, kterým se udělal názor. Žádný z argumentů potvrzujících bezpečnost radaru nepronikne neprůstřelnou pevností předem hotového názoru: "Ať si odborníci říkají cokoliv, radar škodí a my ho tu nechceme."
3. Radar má sloužit naší bezpečnosti.
4. USA pomohly Evropě ve dvou světových válkách, hospodářsky po válce.
5. Shrnutí: v případě brdského radaru je předem vytvořen hotový názor hájený s umíněností a zatvrzelostí, které nepřipouštějí argumenty. Pouze se třetím bodem mohu polemizovat (radar má sloužit bezpečnosti USA); přesto se domnívám, že

USA vděčíme za mnohé a že by byla slušnost (když už ne morální povinnost; nejde mi ale o žádné patolízalství) ten radar u nás postavit. Doufám, že pan Vrba nepatří mezi křiklouny ve stylu: Amerika pro nás nikdy nic neudělala, tak proč my. A taktéž doufám, že pan Vrba nepatří mezi komunisty, pro které jsou USA ztělesněním všeho zla. Ten radar tady nakonec nemusí stát v důsledku věčné argumentace. Jsou jistě otázky, o kterých má smysl přemýšlet; například zda je taková obrana účinná (a pokud není, tak proč by měl radar stát), avšak lidé, o kterých pan farář Voříšek psal, si takové otázky nekladou; mají na ně předem hotovou odpověď (radar škodí zdraví, USA pomocí radaru ovládnou svět), nelze jim oponovat argumentací (nedejperun věcnou), zkrátka nelze s nimi vést diskusi. Pře-li tedy pan Vrba: „Již dlouho jsem nečetl tak neobjektivní a tendenční článek,“ nechápu. Článek je naprosto oprávněným povzdechem nad lidskou zaslepeností. Dále: co vytýká odpůrcům radaru, toho se sám dopouští; opravdu? Vytýká jim ne-schopnost dialogu. Pokoušel jste se s bratrem Voříškem vést nějaký

dialog, nebo jste ho rovnou odsoudil? A konečně: „ještě do toho plete náboženství.“ Plete? Je srovnání vlastní zkušenosti (dejme tomu s výukou náboženství) pletením? Podle mne je to velmi trefné přirovnání. A ko-nečně formulaci „do toho plete samotného Boha“ shledávám navýsost nešťastnou; vyznívá jako lživá obžaloba z braní jména Božího na-darmo (nepromluvíš proti bližnímu svému křivého svědectví). A ještě jedna drobnost: „Vláda ani parlament nemají demokratickou legitimaci k souhlasu s rozmístěním takového smrtícího zařízení, jako je radar.“ Má pan Vrba argument, kterým podepře tvrzení o smrtícím zařízení? Jestliže ne, mu-sím jeho slova shledat lživými. Konečně pokud jde o tu „demokratickou legitimaci“, předpokládám, že je pan Vrba zastáncem referenda. Já (v této otázce) ne. Vyhláše také referendum o znovuzavedení trestu smrti, o zrušení daní, o dvouměsíční dovolené pro všechny. Někdy je zkrátka třeba udělat i takové rozhodnutí, které nemá širokou podporu.

Miloš F. Pechar

NAD BIBLÍ

Abrahamovské zastavení druhé

2. Izmael, Izák a otcovství Boží

Abram slyšel od Boha mnoho slov krásných, ale až příliš krásných, povzbuzujících, ale mizících v daleké budoucnosti. Chce věřit, ale nakonec jen bezmocně rozpráhne ruce a řekne: „Panovníku Hospodine, co mi chceš dát? Jsem stále bezdětný. Nárok na můj dům bude mít damašský Eliezer... To má být mým dědicem správce mého domu? (Gn 15,2n) Hospodin ho vyvádí ven a ukazuje mu množství hvězd na nebi. Takový bude počet Abramova potomstva. Abram dále čeká, ale pokud bylo čekání tíživé pro něj, pro jeho manželku se stalo doslova peklem. A právě z této trýzně čekání vyrůstá příběh, který se pro naše hodnocení zdá být jednoznačný, a přece Bůh nakonec nad nikým nezlomil hůl. Příběh o Sáře a Hagar egyptské mohl být banální epizodou, ale nebyl. „Sáraj, žena Abramova, mu nerodila“ (16,1). Sára proto přebírá iniciativu a rozhodne se dosáhnout narození zaslíbeného syna způsobem tehdy běžným. Vezme svoji otrokyni Hagaru a vloží ji do Abramovy náruče s očekáváním, že Hagar jí zplodí syna. Tak to mělo proběhnout normálně, stejně jako i mezi syny Jákobovými nacházíme syny otrokyň jeho manželek Gáda, Ašera, Dana a Neftalího. Vzplanutí prudkého ženského konfliktu pečlivě připravený scénář naruší. Těhotná Hagar ztratí ke své paní úctu a ta reaguje s tak přehnanou tvrdostí, že před ní Hagar uprchne. I když nakonec podle původního plánu syna přece jen porodí, Sára ho za vlastního nepřijme, narušené vztahy se stanou pro všechny zdrojem trá-

pení a vyústí po Izákově narození v Sářin požadavek, aby Abraham odeslal Hagar i s Izmaelem pryč (21,10). Ten se s bolestí, ale nakonec přece podvolí. „Za časného jitra vzal Abraham chléb a měch vody a dal Hagarě. Vložil jí dítě na ramena a propustil ji. Šla a bloudila po Beeršebské stepi...“ (21,14). Komentář k českému ekumenickému překladu odůvodňuje tradiční stanovisko vyjádřené lakonicky nadpisem biblického oddílu „Syn pravý a nepravý“, tím, že Hagar byla původu egyptského, vůči své paní se nezachovala dostatečně pokorně, na splnění Božího zaslíbení bylo nutné dále trpělivě čekat a Izmael se projevil vůči právě narozenému synu Izákovi jako „poštěvač“. Izák je pravým synem Božího zaslíbení a nepodařená vedlejší linie potomstva mizí bez veliké lítosti v dálí. Položil jsem si otázku, jak na pozadí tradičního výkladu interpretovat Boží intervenci v Hagarin a Izmaelův prospěch. Proč Bohu nestačilo nechat je zapadnout do stepi a naopak nás ujišťuje, že o ně nemusíme mít starost? Proč je Abraham neodeslal spolu s ostatním potomstvem s dary pryč do země východní (25,6)? Je snad tím nejhlubším důvodem Boží soucit se žiznicími ve stepi? Nebo vyvinula Hagar nátlak na Boha tím, že svého syna položila pod křovisko (21,15), které ovšem podle vykladačů není jen tak obyčejným křoviskem, ale označením posvátného kultovního objektu, k němuž byl Bůh podle tehdejších představ vázán?Nápadnost Boží intervence je podtržena i tím, že přichází po zřetelném zpochybnění Izmaelova charakteru a temnému náznaku, že

jeho přítomnost představovala pro Izáka ohrožení. Podle slov komentáře: „To vše charakterizuje syna Hagary jako toho, kdo chce Izáka využít a zneužít převráceným způsobem.“ Zůstávám ve svém hodnocení opatrný jednak vzhledem k neurčitosti Izmaelova věku (údajně čtrnáctiletý syn na rame-nou matky - 21,14), jednak vzhledem k Izákovu pozdějšímu pobytu u Studnice Živého, který mne vidí, na místě úzce spatěm právě s Hagarou a Izmaelem. Těžištěm konfliktu pro mne jednoznačně zůstává zápas Hagary se Sárou o uchvácení požehnání pro jejího syna Izmaele. Domnívám se, že nejpřiměřenější interpretací Boží iniciativy je, že se zastává Abrahama a prokazuje mu milosrdenství tím, že přebírá jeho otcovskou odpovědnost. On přece měl povinnost ochránit Hagaru před ponižením a zajistit svému synovi v rodině přiměřené postavení.Bůh zároveň obhajuje zájmy pravého syna zaslíbení, jehož narození zůstane pouze radostně přijatým darem z milosti, nikoli nástrojem Sářina triumfu nad Hagarou a příčinou Izmaelova vyhnání. Vůči němu zaujímá Bůh pozici pravého otce a dárce budoucnosti tam, kde jeho skutečný otec vinou své slabosti selhal. V jednotlivých podrobnostech se projevuje podobnost jednání Božího a lidského na jedné straně, ale kupodivu i podobnost jednání Božího s Abrahamem a Hagarou, což by vykladač neměl přejít bez povšimnutí. Sářinu původnímu plánu odpovídá Boží pokyn Hagarě: „Navrať se ke své paní a pokař se pod její ruku“(16,9), jímž

Dokončení na str. 4

Konstantinovská neděle

V Evangelickém týdeníku 25/2007 v článku „Co jsme dlužni adventis-tům?“ mne zaujal výraz, který je v názvu tohoto článku. Zdá se mi, že autor tvrdí, že křesťanská církev slaví jako den odpočínutí neděli na příkaz Konstantina Velikého, který sice r. 313 legalizoval křesťanství, ale ve skutečnosti téměř až do své smrti byl cítelem boha Slunce, jemuž Římané zasvětili právě naši neděli. Autor se zcela určitě mylí. Před sebou mám „Spisy apoštolských otců z roku 1985. V tzv. DIDACHÉ či „Učení dvanácti apoštolů" v kap. XIV. (str.23) v překladu Dana Drápa-la čteme: „V neděli – den Páně – se shromažďte, lámejte chléb, vzdávejte díky a vyznávejte své hříchy, aby vaše oběť byla čistá.“ Tento stručný spisek je datován mezi rok 90-160. Jsou biblické rukopisy, v nichž je Didaché součástí novozákonního kánonu.

V „Listě Barnabášově", který přeložil také Dan Drápal, v kap XV. oddíl 8-9 (str.56) je psáno: „Konečně jim praví: Vaše novměsíce a soboty nesnáším. Vizte, jak říká: Ne nynější soboty jsou mi příjemné, ale ta, kterou jsem učinil, v níž ode všeho odpočinu a učiním počátek osmého dne, což je počátek nového kosmu. Proto trávíme v radosti ten osmý den, v němž i Ježíš vstal z mrtvých, zjevil se a vystoupil na nebesa." (Autor této epištoly byl zřejmě přesvědčen, že Pán Ježíš vstoupil na nebesa téhož dne, kdy byl vzkříšen.) Badatelé datují vznik tohoto listu do let 80 – 130. Zajímavé je, že jeden z nejdůležitějších biblických rukopisů, Sinajský kodex ze 4. století, považuje tuto epištolu za kanonický spis. Ignatios, který byl biskupem v Antiochii, kde byl zatčen a deportován k popravě do Říma, v dopise Magneským, který přeložil Jan

Sokol, píše: „Když tedy ti, kteří byli zvyklí žít ve starých skutcích, přešli k nové naději, nedrží už sobotu, ale žijí podle dne Páně, kdy také vzešel náš život skrze něho a jeho smrt..." Ignatios podstoupil mučednickou smrt v Římě, rozsápán šelmami, pravděpodobně na sklonku vlády císaře Trajána. (98-117) Teologické důvody pro neděli nemusely být dodatečně vykonstruovány. Kristovo vzkříšení je základní událost dějin. Je to opravdu „počátek nového kosmu". Mnohé důležité pro starý Izrael je v Kristově církvi posunuto na novou rovinu. Místo obřízky je křest, místo soboty neděle. Kristus se setkává se svými učedníky osmý den po vzkříšení. Jako den bohoslužebného setkání je neděle

Konstantin Veliký (asi 280–337)

Flavius Valerius Constantinus byl r. 306 římskými legiemi v Británii prohlášen za císaře, r. 312 dobyl moc nad západem říše a r. 324 i nad její východní částí. Jeho rezidencí bylo také německé město Trevír, které mu při letošním výročí jeho smrti věnovalo expozici. Do církevních dějin vstoupil Konstantin tím, že se svým spojencem Liciniem vydal r. 313 konstituci, kterou zrovnoprávnil křesťanství s pohanskými kulty. Biskupy Hosia z Córdoby a Eusebia z Cesareje přijal jako své rádce a od r. 321 začal křesťanskou církev zvýhodňovat. To za jeho nástupců pokračovalo. Sám se dal pokřtít až na sklonku života. Křesťanskou církev využil pro své mocenské záměry a její etiku příliš nepraktikoval. Následné spojení "trůnu a oltáře", které charakterizuje středověkou Evropu, nazýváme "konstantinovskou epochou". Jedněmi je pokládáno za vítězství církve (na Východě je Konstantin pokládán za svatého a "rovného apoštolům"), jinými za její porážku. Zcela odmítavě se k němu staví například Petr Chelčický v "Síti víry pravé" (dvě velryby, císař a papež, tuto síť roztrhaly) i jiní radikální reformační myslitelé jako křtěnci a angličtí disenteři.

Moderní úvahy o odluce církve a státu hledají nový model jejich vzájemného vztahu. Majetkoprávní otázky spojené s církví dnes musí řešit mnoho zemí a ČR v tom není výjimkou. Vleklý spor o pražskou katedrálu pouze připomíná, že se odpověď stále hledá. Cavourovo heslo"svo-bodná církev ve svobodném státě" musí v každé zemi dostat vždy konkrétní obsah.

zmíněna dvakrát. (Sk 20,7; 1K 16,2) Že by se křesťanské shromáždění konalo v sobotu, pro to doklad v Novém zákoně není. Shromáždění v Antiochii Pisidické, ve Filipis a jinde jsou židovská shromáždění, která Pavel využívá misijně k hlásání Krista. Který den je den Páně, z uvedených citátů ze spisů apoštolských otců je jasné. Je pravda, že adventisté nám mohou být v mnohém příkladem: Svým adventním očekáváním brzkého příchodu Páně, svou finanční obětavostí, která jim umožňuje obdivuhodnou angažovanost v sociální oblasti. I jejich důraz na správnou životosprávu by měl být přijímán i ostatními křesťany.

Josef Valenta

Cynismus Martina Fendrycha

Vydání Hospodářských novin ve čtvrtek 4. října „šéfredaktoroval" exprezident Václav Havel. V příspěvku Martina Fendrycha jsme našli bystrou analýzu stávající společnost a dominantních trendů v ní. Daný vývoj bezvýhradně přijímá jako poznanou nutnost, kterou je třeba plně akceptovat, byť za cenu výprodeje křesťanských vztahů. Fendrych soudí, že být „věrný", nerozvedený, je jako mít rohy či ocas. Při pohledu na dnešní manželství, rodiny a svazky všeho druhu, nelze, než mu dát zapravdu. Bonmot je to dobrý, atmosféra ve většinové společnosti je skutečně taková. Jde jen o to, co s tím komentátor Týdne nadělá.

Podobně bychom mohli povědět, že být věrný a nerozvedený (ať už jedno, druhé, či obojí), je jako mít zlatou hvězdu na čele. Ovšem, taky ji nikdo nevidí. Druhými nezžené vyznamenání je možno ocenit, nevnímat, odbýt úsměškem.

Martin Fendrych přesvědčivě vypočítává posun ve vztazích manželských a rodinných v dohledu našich generací. Jeho výčet sedí. Polovina rozvedených manželství, děti v neúplných rodinách, ztráta motivace udržet manželství i rodinu. Trumf k tomu. Rozvádějí se ikony médií: manažeři, politici, sportovci, umělci: „když dosáhnou vrcholu, mění partnerky i partnery jako auto či oblečení". Křesťanská víra je odepsána, stejně tak odpovědnost vůči plodu a partnerovi. Trefný je autorův postřeh, že zemi zaplňují hledající, či resignovaní osamělci, kteří prahnou po vztahu, ale uniká jim.

Ve svém popisu daného vztahu je pisatel přesný. Přechází-li k přemýšlení ...a co dál, propadá se do nejnižších pater své konstrukce. Hlavním argumentem Fendrychovým je, že budeme vycházet z toho, co dělají všichni (morálka se mění!). A dalšího, spontánního vývoje. Necháme se přivést k experimentálním, futuristickým modelům. Vstoupíme do „barevnějších" sestav, případně z nich vystoupíme. Pulzující, pestrá futuro/megarodina se pak nějak o případné plody našich vztahů postará.

V čem pak spočívá cynismus Martina Fendrycha? Pohrává si s „biblickým modelem". S obeznaností biblických reálií. Buď ve škole chyběl, nebo se mu nehodí, že Bůh nestvořil člověka jako harém, nýbrž muže a ženu. Vše smete jednou větou o polygamii ve Starém zákoně a děsu ortodoxie. Nebudeme se přít o Ježíšovo „Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj" a původ rozvratu mezilidských vztahů: tvrdost lidského srdce. Právě proto, že jsme v postmoderní době, má každý svobodu volby žít v celibátu, ve více nebo méně šťastném manželství, či v promiskuitě. Nepotřebujeme k tomu však náboženské berličky, abychom upřednostnili klasickou rodinu a manželství jako základ státu. Vztah k bližnímu proti bezohlednosti. A lásku, jako výzvu pro rozhodnutí jednotlivce. Navzdory lhostejnému, či strhujícímu davu.

Jan Kašper

notit dosavadní rozhovory a reakce na uzavřený dokument a výsledky představit na příštím zasedání Rady CPCE v roce 2008.

Tony Peck zůstává kritický ohledně této formy spolupráce. EBF dává přednost uspořádání svých ekumenických kontaktů prostřednictvím Konference evropských církví (CEC).

CPCE je zastřešující organizací, která reprezentuje 105 protestantských církví "sdílejících kazatelnu a stůl večere Páně" (z českých církví:

Církev bratrská, Církev československá husitská, Českobratrská církev evangelická a Slezská církev evangelická a.v.). Byla založena dokumentem "Leuenberská kon-kordie", podepsaným poblíž Basi-leje v roce 1973. EBF sestává z 54 národních baptistických jednot a organizací s přibližně 800.000 pokřtěných členů.

Podle tiskové zprávy Evropské baptistické federace zpracoval Petr Hlaváček

Ze světa baptismu

VIETNAM OFICIÁLNĚ UZNAL BAPTISTY A MENONITY

Baptisté a menonité obdrželi na obřadu v úterý 2. října v Hanoi certifikát opravňující je k náboženské činnosti. Současně zde náměstek Komise pro církevní záležitosti Nguyen Thanh Xuan pochválil vládní náboženskou politiku. Podle Xuana od přijetí Výnosu o náboženstvích a církvích před dvěma lety otevřelo své dveře 500 náboženských společností a tisíce jich prošly obnovou. Bylo ordinováno přes tisíc kněží různých vyznání a bylo vydáno přes tisíc náboženských knih v milionovém počtu výtisků, z toho půl milionu výtisků Bible.

Pastor Gerry Keener z North American Eastern Mennonite Missions, který na obřadu zastupoval Menonitskou světovou konferenci, řekl, že v posledních několika letech se náboženství ve Vietnamu nesetkalo s překážkami.

Pastor Nguyen Thong, prozatímní prezident Baptistické církve ve Vietnamu, řekl, že od chvíle, kdy byla v roce 1989 založena, získala baptistická církev 18400 členů s 500 kazateli a má 135 sborů ve 23 městech a provinciích po celé zemi.

Zdroj:

WorldWide Religious News, AsiaNews

Převzato od http://www.hcjb.cz/

Nedokončená reformace

Dokončení ze str. 1
vá na odpovědnosti. Jeho dávná, samozřejmá pasivní existence v posvátných kulisách ustoupila, aby mohl skutečnovat svůj nový vztah ke světu a k dějinám. Kde se tu ty svaté kulisy - svátosti a svatí lidé - vzali? Mezi Bohem a světem je propast, Bůh je svatý a člověk je hříšný. Zasteskne-li se mu po Bohu, po životě, odpuštění a lásce, nedokáže nic jiného než křičet přes tu propast o pomoc. Je to zázrak, když Bůh se k němu nakloní a vyslyší ho - tak o tom svědčí všichni žalmisté. Asi to člověku bylo málo, smím-li tak mluvit, proto mu Bůh poslal k pomoci a vysvobození svého Syna a vydal jej za všechny hříšníky. Propast je překonána. Svatý přišel mezi nás, je s námi, je pro nás a za nás. Víc nám není třeba. Hřích zalezl, ale nechtěl uznat svou porážku. Brzy vylezl a pomýlil mnohé. Divte se, ale nakonec celá církev se dala do podivné stavby. Znovu přemostuje tu propast, jako by svatého Krista Pána nebylo, a

vyzdvihuje některé věci jako svátosti a některé lidi jako svaté, obojí mají hříšníkům udílet spásu, vstup do nebe. Pohanské náboženství slavilo vjezd do křesťanské církve pod praporem svátostí, což měla být Boží nejvyšší přízeň zvěcněná nebo ztělesněná. Těch základních ustanovila církev sedm: pokání, biřmování, manželství, svěcení kněžstva, poslední pomazání, křest a večeře Páně. Protože předávají Boží milost jako věc, jako lék nebo potravu, jsou v na-prostém rozporu s biblickým učením, zvláště se svědectvím, které vydává Nový zákon slovem o Ježíši Kristu jako jediném prostředníku a vysvoboditeli všech lidí ze zahynutí. Reformace škrtla pět svátostí, ponechala jen dvě, křest a večeři Páně. To z toho důvodu, že o těch dvou mluví Nový zákon jako o sloupech, na nichž je založena církev a život věřících. Nedůslednost reformace je v tom, že ponechala křtu a večeři Páně označení "svátostí", ačkoliv Nový zákon takové označení vůbec

nezná. Idea svátosti, svaté věci, kterou má církev v rukou k dispozici, zmátla reformátory, kteří také nemohli zapomenout, že jejich lid je na svátostech závislý. Proto se neodhodlali posunout křest do věku, kdy je člověk schopen se pro víru rozhodnout a ji vyznat. Českobratrská církev evangelická rozpoznala jejich nedůslednost, ale nepokročila dál, než že vysluhuje křest dospělým i nemluvnatům, ale těm také umožňuje odklad křtu tak zvanou presentací do pozdějšího věku. Podobná pod-vojnost existuje ve světových evangelických církvích, pokud jde o pochopení večeře Páně. Luterská a anglikánská církev jsou svátostnému pojetí blíží než církev reformovaná. Reformace je nedokončená. Ukazuje se, že idea svátostí se zakořenila hlouběji, než by kdo očekával. Její zastánci hledají pro ni oporu v Písmech Starého a Nového zákona. V sázce je víra, která jako osobní událost, dostahuje.

Josef Veselý

Abrahamovské zastavení druhé

Dokončení ze str. 2
je narození Izmaele jako rovněž potomka Abrahamova očištěno od lidské svévole. Abrahamovu pojmenování syna odpovídá Boží autorství jména: („Hle, jsi těhotná, porodíš syna a dáš mu jméno Izmael, to je Slyší Bůh"-16,11; podobnost s Iz 7,14 stojí za povšimnutí). Tam, kde se bezmocný Abraham za syna modlí (17,18), Bůh navazuje a Izmaelovi žehná jako vyslyšení této modlitby. Tam, kde Abraham propouští matku s chlapcem vstříc nejistotě ve stepi, proměňuje Bůh tento akt v dar života a vyslání do nové budoucnosti. V této souvislosti čtu rovněž příběh o obětování Izáka (Gn 22), v němž Abraham přijímá zpět život Izákův tak, jak tomu mělo být od počátku – jako dar milosti trpělivě očekávaný a udělený. Ovšem zaslíbení směřující ke všem pronárodům země (22,17) mu může být uděleno pouze proto, že jeho nezbytný, i když nevyslovený, předpoklad již Bůh učinil: Hagar s chlapcem žije, Bůh daroval Izmaelovi život, který mu jeho vlastní rodiče zajistit nedokázali. Nápadná je podobnost Hagarina i Abrahamova pojmenování Boha i místa dění: „Hospodin vidí" a „Na hoře Hospodinově se uvidí" u Abrahama (22,14); „Bůh vševidoucí" a „Studnice Živého, který mne vidí" u Hagar (16,13). Tato biblická náповěda posouvá Hagar do Abrahamovy blízkosti a upozorňuje i na podobné vyústění obou situací: Tu Bůh otevře Hagarě oči a ona spatřila studnici s vodou (21,19). „Abraham se rozhlédl a vidí: hle, vzadu je beran, který uvázl svými rohy v houšti" (22,13). Život Izmaele je sice na rozdílné úrovni, ale vedle Izáka zřetelně také darem Božím. Právě se ocitáme na závažném rozcestí. Starozákonní komentář připojuje ke Gn 16 následující poznámku: „Zdá se, že zaslíbení dané Hagarě se naplnilo ve světovládě muslimských Arabů, kteří mají Izmaele za svého praotce. Jejich takřka náhlé a nezadržitelné vyno-

ření a rozšíření, podnícené Mohamedem v 7.stol. dávno po Kristu, je překvapivé a nevysvětlitelné, nebereme-li v úvahu kromě tehdejšího selhání křesťanstva v Středomoří a dříve už židovstva také to, že jim sám Bůh, jakožto levobočkům Židů a křesťanů, dopřává místa: jsou volní, nespoutáni zákonem Mojžíšovým ani

Kristovým.“ Toto slovo bylo ovšem vysloveno v době, kdy nikoho ani ve snu nenapadlo, že by islám na evropské půdě mohl představovat aktuální problém. Pojďme o vztahu abrahamovské tradice v Bibli a Koránu uvažovat příště.

Miloš Hübner

70 let evangelického kostela ve Zlíně

Ačkoliv má protestantismus ve Zlíně své hluboké předbělohorské kořeny, začala se novodobá historie evangelické církve psát teprve po vzniku samostatné Československé republiky, v tehdy již bouřlivě se rozvíjejícím městě bot. V samotném městě Zlíně se po vydání Tolerančního patentu k evangelictví nepřihlásil nikdo, hrstečka rodin z okolních vesnic byla odkázána na občasnou návštěvu nejbližšího sboru v Zádveřicích. Překvapivě nestáli u zrodu zlínské kazatelské stanice počátkem 20. let 20. století evangelíci přicházející za prací do Baťových závodů, ale místní občané, kteří opustili katolickou církev. Zpočátku se aktivita omezovala na pořádání biblických hodin po bytech a občasně bohoslužby sloužené na různých místech. Roku 1928 se mladému společenství podařilo získat stálou modlitebnu zakoupením rodného domku na ulici Hluboká a o pár let později získala kazatelská stanice diakona. Bohoslužebných setkání se účastnilo stále více sester a bratří, ale spousta členů přicházela a po krátké době zase odcházela, podle toho, kam je firma Baťa vyslala. V dynamickém baťovském Zlíně měl sbor vůbec zvláštní pozici. Vždyť jen na firemních internátech bývalo často i několik stovek mladých evangelíků, které však bylo obtížné zapojovat do stálé práce pro sbor. Do světa rozkročené obuvnické impérium přitahovalo do Zlína zaměstnance vskutku z celého světa a nikde jinde v republice se asi člověk nepotkal s tak pestrout smesící náboženství. U Baťu pracovali vedle sebe římskí

Novostavba chrámu Českobratrské církve evangelické ve Zlíně, foto J. Vaňhara 1937 (Archiv ČCE Zlín)

katolíci, řečtí katolíci, evangelíci, husité, anglikáni, luteráni, pravoslavní, adventisté, baptisté, metodisté, židé, ale i hinduisté či muslimové. V polovině 30. let začali členové zlínské kazatelské stanice pomýšlet na vybudování prostorného kostela. Po různých peripetiích se podařilo získat od firmy Baťa za výhodnou cenu pozemek poblíž centra města a projekt vyhotovil vynikající baťovský architekt, autor slavné správní budovy č. 21 (zvané zlínský mrakodrap), Vladimír Karfík. Moderní funkcionalistická stavba originálně využívající jednoduchých stavebních hmot a svažitého terénu rozhodně patří mezi vynikající díla československé meziválečné architektury. Slavnostní otevření kostela

pro nedávno ustavený samostatný sbor se uskutečnilo v březnu roku 1937 a Českobratrská církev evangelická ve Zlíně si připomene 70. výročí kostela dnem otevřených dveří 4. listopadu. Součástí slavnostního programu budou dopolední bohoslužby s vysluhováním večeře Páně, hlavní program pak bude zahájen ve 14 hodin vernisáží expozice k dějinám kostela a sboru. Následovat bude beseda s pamětníky, prohlídka kostela s odborným výkladem a dopolední koncert zlínského pěveckého sboru pod vedením Ladislava Moravetze. Den otevřených dveří vyvrcholí večerním koncertem jazzové kapely Noční optika.

David Valůšek

Inzerce

STAŘÍ MANŽELÉ Z OBCE STŘÍBRNÁ na Sokolovsku nabízí zdarma bydlení ve svém domě pro věřícího jednotlivce či malou rodinku, protože s barákem již na vše nestačí. Bližší informace u Mikuláše Zoubka z Kraslic na telefonním čísle: 352 696 085.

č. 43

PRONAJMU POKOJ V PRAZE mladé ženě či dívce. Tel: 736 640 868.

č. 44

Pozvánky

FARNÍ SBOR ČESKOBATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V NÁCHODĚ – Šonově si vás dovoluje pozvat na oslavu 50. výročí otevření své modlitebny v Náchodě, Purkyňova 535. Slavnostní shromáždění se bude konat 11. listopadu 2007. Program: 10.00 - bohoslužby 14.00 - slavnost s hudebním doprovodem skupiny Oboroh. Srdečně zve staršovstvo sboru. * * *

HUSŮV SBOR ČESKOBATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V TÁBOŘE (Bílko-va 3) srdečně zve ke sborové neděli 21. října 2007 - dopoledne v 9.30 bohoslužby, poté odjezd na vrch Beránek (nedaleko obce Hlasisvo u Staré Vožice), kde si připomeneme významnou postavu české reformace Matěje z Janova. Těšíme se na setkání s vámi. Bližší informace: tel.: 381253688, 608363274, email sobeslavsky@iol.cz

SEZNAMKA PRO KŘESŤANY

www.noemka.com
info@noemka.com informace k přihlášení tel-sms: 777222877.

č. 45

PRODÁME STAVEBNÍ PARCELU 50 km od Prahy (20 min. po dálnici na Černý Most). V místě sbor ČCE. Přednostně mladé rodině. Tel: 604 324 621.

č. 46

KUTNÁ HORA: JOSEF B. JESCHKE (1902-1977). Rodák z východních Čech, člen kutnohorského evangelického sboru, evangelický farář, profesor Komenského bohoslovecké fakulty, dlouholetý předseda Kostnické jednoty a redaktor Kostnických jisker; jeho život a něco z toho, co a jak promýšlel, si připomeneme v neděli 21.10.2007 v 16 hodin ve sborovém sále ČCE, Jiřího z Poděbrad 308. Srdečně zve ČCE a MOKJ * * *

EVANGELIKÁLNÍ TEOLOGICKÝ SEMINÁŘ v Praze pod záštitou České evangelikální aliance pořádá Evangelikální teologickou konferenci ve dnech 5. - 6. 11. 2007 na téma: **Liturgika - bohoslužba církve Bohoslužba sjednocující či rozdělující**

Na tuto ekumenickou konferenci zveme kazatele a pastýře sborů, učitele teologických škol, studenty teologie, členy staršovstev – presbytery, pracovníky sborů a zájemce z řad křesťanů. Konference se koná ve sboru Církve bratrské v Praze 2 – Vinohrady, Římská 43 (u stanice metra A - náměstí Míru). Přihlášky si můžete vyžádat přímo v kanceláři Evangelikálního teologického semináře v Praze (Stoliňská 2417/41a, 193 Praha 9). Přihlášku a informace najdete na www.etspraha.cz Informace: tel: 281 921 734 e-mail: info@etspraha.cz Registrační poplatek na konferenci činí 270 Kč pro ty, kteří se přihlásí do 20. října 2007. Při registraci až na místě, činí poplatek 300 Kč. Pro studenty teologických škol (po předložení indexu) činí registrační poplatek 150 Kč. Je možné se také přihlásit pouze na jeden den za 150 Kč, nebo na jednu přednášku (40 Kč). * * *

PREZENTACE SBÍRKY MIROSLAVA MATOUŠE „Dívčí meditace“ se koná ve čtvrtek 1. listopadu v 18 h v Milíčově domě (Sauerova 2, Praha - Žižkov). recituje Taňa Jachnická, na kytaru doprovází Štěpán Rak. **Srdečně zve Milíčův dům**

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickacentrum@mediaservis.cz, příjem reklamaci: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365